

Pɔli ka letere flanan min ci

TIMOTE

ma

Kitabu faamucogo

Pɔli ta tagama naaninan bannin kɔ, o k'a mina ka taga a bla kaso ra tuun Rɔmu (2.9). Pɔli tora o yɔrɔ le ra ka nin letere sebe k'a ci Timote ma Efesi (1.17). O kɔ fe le masaceba Nerɔn ka Pɔli faga.

An b'a ye nin letere kɔnɔ ko Pɔli tora a kelen na, sabu a teriw caman tun bɔra a kɔrɔ. O kosɔn a mako tun be Timote ra o wagati ra (1.15; 4.10–16). A tun k'a lɔn ko a sawagati surunyara (4.6). Nka a jigi tun ma tige, sabu a tun lara a ra ko hali ni ale sara, Ala bɛna ale kisi, ka ale ladon panamanya banbari ra.

Rɔmu masaceba Nerɔn tun ka lanabaga caman tɔrɔ kosebe; o hami tun be Pɔli ra; o kosɔn a ka Timote ja gbeleya ko a ye to Kirisita ta Kibaro Diman* ta can kan, ka o waajuri ke, hali ni a be tɔrɔ (2.1–13). Nka minw be lanabagaw kunnacen ni karan werew ye, a ka kan ka olugu jaraki, ka Ala ta kuma waajuri ke ka kapa ni can ye (2.14–4.15).

O ra, Timote ka kan ka Ala ta kuma waajuri ke, ka mupɔ ka mɔgɔw karan, ka tagama ka kapa ni Ala ta kuma ye (3.14–16). A ka kan ka Pɔli yere ta lanaya ni a ta mupuri ni a ta kanuya ladegi (4.6–7).

Nin kitabu sebera wagatigbelen le ra, wagati min na tɔrɔba tun be lanabagaw kan. Pɔli ka tɔrɔ sɔnmina ka se sɔrɔ cogo min na, lanabagaw fana ka kan ka o le ladegi.

Kitabu kɔnɔkɔw

Pɔli ta fori (1.1–7)

Kibaro Diman waajurikebaga ka kan ka tɔrɔ (1.8–2.13)

Kibaro Diman waajuri ka kan ka ke ni jagari ye (2.14–4.8)

Pɔli ta fori ni a ta kumalabanw (4.9–22)

Pɔli ta fori

1 ¹ Ne Pɔli, ne min ye Yesu Kirisita ta ciraden ye ka kapa ni Ala sago ye, ani panamanya layiri kosɔn, panamanya min be sɔrɔ Yesu Kirisita ta jenɔgɔnya ra, ² Ne be nin sebe ci ne dence kanunin Timote ma; an Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ye neema ni hina ni hera ke i ye.

Pɔli be Timote ja gbeleya baara ra

(Timote flanan 2.1–12; Efesikaw 1.3–7; Tesalonikikaw flanan 2.13–15)

³ Ne be Ala fo; ne be baara kera a ye ni jusukun gbenin ye i n'a fɔ ne bɛmaw k'a ke cogo min na. Su ni tere ni ne be Ala daari, ne be ne hakiri to i ra tuma bɛɛ. ⁴ Sabu i kasira cogo min na an farantɔ jɔgɔn na, ne hakiri belen be o ra. I lɔgɔ be ne ra kosebe; ne b'a fe ka i ye tuun janko ka jagari. ⁵ Lanayasɔbe min be i fe, ne hakiri be o ra fana. I mamamuso Loyisi ni i bamuso Enisi le kɔnna ka o lanaya sɔrɔ; ne lanin b'a ra ko o lanaya be ele fana fe. ⁶ O kosɔn ne ka ne boro la i kan ka Ala daari i ye minke, i ka ninyɔrɔ min sɔrɔ ka bɔ Ala fe, i jija k'a to o tasuma mananin ye to; ⁷ sabu Ala ka Nin min di an ma, o te an ke siranbagatɔ ye; a be baraka le don an na, ani kanuya, ani hakiritigiya.

⁸ O kosɔn i kana maroya ka seereya ke an Matigi ta ko ra; ne min fana be kaso ra a tɔgɔ kosɔn, i kana maroya ne ta ko ra. I ka kan ka tɔrɔ ni ne ye Kibaro Diman* kosɔn, Ala ta sebagaya baraka ra. ⁹ Ale Ala ka an kisi, ka an wele janko an ye ke a yere ta mɔgɔ saninmanw ye. O ma ke an ta kewalew kosɔn, a ka o ke a yere ta kolatigenin ni a ta neema le kosɔn, o neema min dira an ma Yesu Kirisita ta jenɔgɔnya kosɔn, k'a sɔrɔ dunɔpa ma dan fɔlɔ. ¹⁰ Sisan an Kisibaga* Yesu Kirisita nana o neema yira. A ka saya fanga cen; panamanya min be sɔrɔ Kibaro Diman sababu ra, ani min be an ke fen sabari ye, a ka o ko bɔ kene kan.

¹¹ O Kibaro Diman waajuri le kosɔn Ala ka ne ke waajurikebaga ye, ani ciraden*, ani karamɔgɔ. ¹² O le kosɔn nin tɔrɔw bɛɛ be ne kan; nka o maroya te ne ra, sabu ne jigi be min kan, ne ka o lɔn. Ne lara a ra kosebe ko Ala ka min karifa ne ma, se be a ye ka o mara ne ye fɔ ka taga se dunɔpa labanlon ma.

¹³ Ayiwa, ne ka i karan kuma saninman minw na, o mara i kɔnɔ ni lanaya ni kanuya ye Yesu Kirisita ta jenɔgɔnya ra, ka tagama ka kapa ni o ye. ¹⁴ Fenɔnuman min karifara i ma, o mara Nin Saninman baraka ra, Nin Saninman min siginin be an kɔnɔ.

¹⁵ I yere k'a lɔn ko lanabaga minw be Azi mara ra, olugu bɛɛ tagara ka ne to ne kelen na; Fijeli ni Erimojeni fana be o mɔgɔw ra. ¹⁶ Matigi ye kojuman ke Onezifɔri ta somɔgɔw ye kosebe, sabu a ka ne jusu saaroko caman ke; hali ka ne to kaso ra, sani a ye maroya o ra, ¹⁷ a nana Rɔmu* minke, a ka ne yɔrɔjini le kosebe, fɔ ka taga ne ye. ¹⁸ Ala y'a to a ye Matigi ta numanya sɔrɔ dunɔpa labanlon na. A ka kojumanba minw ke ne ye Efesi, i yere ka o lɔn ka teme bɛɛ kan.

Kirisita ta baaradenpuman

2¹ Ayiwa, ne dence Timote, neema min be an fe Yesu Kirisita ta jennogonya ra, i ta baraka soro o neema ra. ²I ka karan min soro ne fe seere caman na na, o lase lanamogo dow ma, minw fana be se ka mogo werew karan a ra fana. ³I ka kan ka toro ni ne ye fana i ko Yesu Kirisita ta kerekedenpuman. ⁴Kerekeden si te son ka dunufafenw ko hami bla a yere ra, ni can ra a b'a fe ka a yere ko diya a kuntigi ye. ⁵O cogo ra fana, mogo min be jogondanbori ke, o te se ka jala soro ni a ma a ke ka kapa ni a sariya ye. ⁶Senkebaga min be sege ka baara ke, ale le ka kan ka kon ka a ninyoro soro siman na. ⁷Ne be min fora i ye, i ye miiri o ra kosebe, sabu Matigi bena hakiri di i ma k'a bee faamu.

⁸I hakiri to Yesu Kirisita ra, Dawuda mamaden, min kununa ka bo saya ra, ka kapa ni ne ta Kibaro Diman* waajuri ye. ⁹O Kibaro Diman le koson o be ne torora, fo ka ne siri i ko kojugukebaga; nka Ala ta Kuma koni ma siri. ¹⁰O le koson ne be fen bee sonmina Ala ta mogo panawolomaninw koson, janko olugu fana ye kisi Yesu Kirisita sababu ra, ka bonya banbari soro.

¹¹Nin kuma ye can le ye ko:

«Ni an sara ni Yesu Kirisita ye,
an bena panamanya ni a ye fana.

¹²Ni an ka jija ka to lanaya ra,
an bena ke ni a ye a ta masaya ra.

Nka ni an ka ban a ra,
ale fana bena ban an na.

¹³Ni anw ma ke kankelentigiw ye,
ale koni ye kankelentigi ye tuma bee;
sabu a te se ka ban a yere ra.»

Ala ta baaradenpuman

(Timote folo 1.3–7,18–20; Tite 1.10–16; 2.11–15; Piyeri flanan 2.1–22)

¹⁴I ka kan ka to ka mogo hakiri jigi nin kumaw le ra, k'a fo o ye k'a gbeleya kosebe Ala na koro, ko o kana to ka jogon darakan soro, sabu o te foyi na; minw be o kumaw lamen, a be olugu le mako sa doron. ¹⁵I jija k'a to i ta baara ye diya Ala ye, ka ke baaraden ye min te maroya a ta baara kenin koson, nka a be Ala ta kuma can waajuri ke ni terenninya ye. ¹⁶I yere mabo kumalakolonw na, minw te ben ni lanaya ye; sabu mogo minw be o kuma suguyaw fo, do le be fara olugu ta Alapasiranbariya kan. ¹⁷O ta kumaw be cenri ke i ko jorijugu min be mogo farikolo cen. Imene ni Fileti ye o mogo dow le ye. ¹⁸Olugu jengera ka can sira bla, k'a fo ko suw kununi kera ka ban; o ka dow ta lanaya cen ni o kuma ye. ¹⁹Nka Ala yere ka bon jusiginan min lo, o be a no ra; nin kumaw sebera a kan, ko: «Matigi ka a ta mogo lon.» Ani ko: «Mogo o mogo ye Matigi ta mogo ye, o tigi ye a sen bo terenbariya ra^a.»

²⁰Fagamabonbaw kon, i b'a soro ko minan saninlamanw be yi, ani minan warigberamanw; nka a yiriraman fana be yi, ani a bogoramanw. Minan dow blara lonbaw ta baara kama, dow blara baara gbansanw kama. ²¹Ayiwa, ni mogo min k'a yere mabo kojugu ra, o tigi be ke minan dawulaman ye, ka saninya, k'a Matigi mako na, ka laben baarapuman suguya bee kama.

²²Ayiwa, Timote, bori kanbelenya ta jarabijuguw na; minw be Matigi bato ni jusukun gbenin ye, i ye fara olugu le kan, ka terenninya jini, ani lanaya, ani kanuya, ani hera. ²³I kana i da don hakirintanyakumaw ra, ani kumalakolonw; sabu o laban be na ni kere le ye. ²⁴K'a soro Matigi ta baaraden man kan ka kere ke. A ka kan ka ke mogo puman ye mogo bee le ma, ka se ka mogo karan, ani ka kogbelenw sonmina. ²⁵Minw be a ta kuma soro, a ka kan ka olugu ladi ni jususuma ye, sabu a be se ka ke ko Ala bena a to o ye nimisa, janko o ye yelema ka can lon, ²⁶ka hakiripuman soro, ka o yere bo Setana ta janw na; sabu Setana ka o mogo mina a ta jan na, janko o ye ale sago ke.

Dunupa labanwagati ta ko

3¹ Ayiwa, Timote, nin kuma to i hakiri ra, k'a lon ko dunupa labantuma ta wagatiw bena gbeleya. ²Adamadenw bena ke natabaw ye, o bena wari ke o teri ye, o bena waso, ka o yere bonya, ka Ala togo cen, ka muruti o worobagaw ma, ka ke kojumanlonbariw ye, ani Alapasiranbariw, ³ka ke mogo jusukungbelenw ye, mogo hinabariw, mogo togocenbagaw, yereminabariw, mogojuguw, kojuman koninyabagaw, ⁴janfamogow, mogo jusu farimanw, yerebonya mogo; o bena o diyanyakow kanu ka teme Ala kan, ⁵ka o yere ke Alapasiranbaga ye mogo na koro, k'a soro Alapasiran baraka ye min, ye o bena ban o ma. I yere mabo o mogo ra pewu!

⁶O mogo dow bena don sow kon ka muso barakantan dow nege ni o ta karan ye ka o hakiri yelema; k'a soro o musow ka jurumun caman ke kakoro, jarabijugu suguya caman be o ra. ⁷Tuma bee o musow b'a fo ko o be lonniyakura pinina, nka o te can lon ka ye. ⁸Folofolo Janesi ni Janberesi ka cira Musa soro cogo min na, o

^a2.19 Nin kuma fora Jateri 16.5.

məgɔw bɛ can sɔsɔ o cogo le ra. O məgɔw hakiri cenna, o ta lanaya tɛ se ka foyi ja o ye. ⁹Nka o ta kow tɛna taga ja, sabu a laban, bɛɛ bɛna a lɔn ko hakirintanw lo, i ko Janesi ni Janberesi ta nana lɔn cogo min na.

Timote ka kan ka to Ala ta Kuma kan

(Korentikaw flanan 6.3–10; Piyeri flanan 1.19–21; Kewalew 20.28–31)

¹⁰Ayiwa, Timote, ele kɔni ka ne ta karan lamɛn, i ka ne ta tagamacogo ladegi, i ka ne ta kolatigeninw lɔn, ani ne ta lanaya, ani ne ta mupuri, ani ne ta kanuya, ani ne ta jagbeleya, ¹¹ani ne ta tɔɔɔw, ani ne ta segekow. Sege juman le ma la ne kan Antiyosi, ani Ikoniyomu, ani Lisitiri? Tɔɔɔ juman le bɛ yi, ni ne ma min sɔnmina? Nka Matigi ka ne kisi ka bɔ o bɛɛ ra. ¹²Can ra, məgɔ minw bɛɛ b'a fɛ ka tagama Alapasiran na Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra kɔni, o bɛna olugu bɛɛ tɔɔɔ. ¹³Nka məgɔjuguw ani nanbaramɔgɔw kɔni, olugu bɛna to ka taga ja kojugu ra tuma bɛɛ; o bɛ tɔw lafiri i ko olugu yɛɛ lafirinin lo cogo min na.

¹⁴Ele kɔni, i karanna min na, ani i ta lanaya kun ye o min ye, i ye to o le kan; sabu i ka o karan sɔɔ məgɔ minw fɛ, i yɛɛ ka o tigiw lɔn.

¹⁵Kabini i denmisenman i ka Kitabu saninmanw kumaw lɔn; o le bɛ se ka i kɛ hakiritigi ye, hakiritigiya min bɛ məgɔ bla kisiri sira kan, lanaya sababu ra Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra. ¹⁶Kitabu saninmanw kumaw bɛɛ bɔra Ala yɛɛ le ra, Nin Saninman* baraka ra. O kosɔn nafa b'a ra janko ka məgɔ karan, ka məgɔ jaraki, ka məgɔ lateren, ka məgɔ koro terenninya ra, ¹⁷janko Ala ta baarden ye karan ka ja, ka se ka baaranuman suguya bɛɛ kɛcogo lɔn.

Ala ta Kuma waajuri

4 ¹Ne b'a fɔ k'a gbeleya i ma Ala kosɔn, ani Yesu Kirisita kosɔn, min bɛna kiti tige məgɔ janamanw, ani suw bɛɛ kan, ani a nako ni a ta Masaya* kosɔn, ²ko i ye Ala ta Kuma waajuri kɛ, k'a fɔ, ka sinsin a kan wagati bɛɛ, wagatijumanw, ani wagatigbɛɛnɔw na, ka məgɔw lateren, ka o jaraki, ka o ladi, ka o karan ni mupuriba ye.

³Sabu wagati dɔ bɛna se, məgɔw tɛna sɔn ka karan terennin lamɛn tuun. O yɛɛ le bɛna karamɔgɔ caman nini o yɛɛ ye, ka kapa ni o yɛɛ diyanyakow ye, ka olugu ta kuma dimanw lamɛn, ka o toro ladiya ni o ye.

⁴O bɛna o toro mabɔ can lamenni na, ka tugu fɔɔfɔɔ kumakɔɔw le kɔ. ⁵Nka ele kɔni, ele ye i yɛɛ minacogo lɔn ko bɛɛ ra, ka tɔɔɔ sɔnmina, ka kɛ Kibaro Diman* fɔbagasɔbɛ ye, ka i ta baara bɛɛ kɛ ka ja.

Pɔli ta kumalabanw

(Filipikaw 1.20–23; Matiyu 10.18–20)

⁶Ne kɔni, ne kɛra ka ban i ko rezenji saraka; ne tagatuma surunyara ka ban. ⁷Ne ka kɛɛɛɛɛɛ kɛ, ne ka ne ta bori laban, ne tora lanaya ra. ⁸Sisan, terenninya ta jala maranin bɛ ne ye ka ban. Matigi, min ye kiritigebaga terennin ye, ale le bɛna o di ne ma dunuɔa labanlon na. Nka a tɛna a di ne kelen ma; minw ka a kanu ka a nalon makɔɔ, a bɛna a di olugu bɛɛ ma.

⁹I jija ka na ne fɛ yan jooa. ¹⁰Sabu Demasi tugura dunuɔa ta fɛnw nege nɔ fɛ, ka taga ka ne kelen to yan; a tagara Tesaloniki. Keresansi tagara Galasi, Tite tagara Dalimasi. ¹¹Luka kelenpe le tora ni ne ye yan. I natɔ, i ni Marika ye na jɔgɔn fɛ; ne mako b'a ra ka ne demɛ ne ta baaraw ra. ¹²Ne ka Tisiki ci ka taga Efesi.

¹³Ne tun ka deregeba min to Torohasi, Karipusi fɛ yi, i natɔ i ye na ni o ye, ani kitabu; nka gbolokitabu ko le ka bon ne ma kosebɛ.

¹⁴Numuce Alesandiri ka kojugu caman kɛ ne ra; nka Matigi le bɛna a sara ka kapa ni a ta kewalew ye.

¹⁵Ele fana ye i yɛɛ kɔɔsi a ra, sabu a ka an ta kumaw sɔsɔ kosebɛ.

¹⁶Ne tagakofɔɔ kiti ra ka taga ne ta ko jafɔ, məgɔ si ma ne demɛ; bɛɛ ka ne to ne kelen na. Nka Ala ye yafa o ma o ra. ¹⁷Matigi yɛɛ le ka ne demɛ ka baraka don ne ra, janko ne ye Kibaro Diman* waajuri kɛ k'a gbɛya, siya wɛɛ məgɔw bɛɛ y'a mɛn. Ala ka ne bɔsi ka bɔ jara da ra. ¹⁸Matigi bɛna ne bɔsi məgɔw ta kewalejuguw bɛɛ ma, ka ne kisi, ka ne ladon sankolo Masaya* ra. Bonya ye ale le ta ye wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ. Amina.

Pɔli ta fori

¹⁹Ne bɛ Pirisili ni Akila fo, ani Onezifɔri ta somɔgɔw. ²⁰Erasitisi tora Korenti. Ne ka Torofime banabagatɔ to Mile. ²¹I jija ka na sani nɛnewagati ye se. Ebulusi bɛ i fo, ani Pudensi, ani Linusi, ani Kolodiya. Balema tɔw bɛɛ bɛ i fo.

²²Matigi ye to i fɛ. Ala ye nɛɛma aw bɛɛ ye.